

PRAWO KARNE

Materialne prawo wykroczeń Część ogólna

Olga Sitarz

Difin

Materialne prawo wykroczeń Część ogólna

Olga Sitarz

Difin

ds2

225824

Copyright © by Difin SA
Warszawa 2015

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, przedrukowywanie i rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej pracy bez zgody wydawcy zabronione.

Książka ta jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty. Szanujmy cudzą własność i prawo.

Recenzja:
Prof. dr hab. Leszek Wilk
Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsko-Białej

Redaktor prowadząca:
Renata Fleszar

Projekt okładki:
Mikołaj Miodowski

ISBN 978-83-7930-830-9

Difin SA
Warszawa 2015
00-768 Warszawa, ul. F. Kostrzewskiego 1
tel. 22 851 45 61, 851 45 62
fax 22 841 98 91

Księgarnie internetowe Difin:
www.ksiegarnia.difin.pl, www.ksiegarniasgh.pl

Skład i łamanie: DTP Service
Warszawa, tel. 22 663 47 67

Wydrukowano w Polsce

AKI.2015/1256HK

Spis treści

Słowo wstępne	7
Wykaz skrótów	9
Rozdział 1. Modele i historia polskiego prawa wykroczeń	11
Rozdział 2. Miejsce prawa wykroczeń w systemie prawa i istota wykroczenia. Pojęcie prawa wykroczeń	18
Rozdział 3. Funkcje i zasady prawa wykroczeń	23
Rozdział 4. Źródła. Budowa przepisów i norm. Wykładnia	27
Rozdział 5. Obowiązkiwanie polskiego prawa wykroczeń w czasie, miejscu i co do osób	37
Rozdział 6. Definicja wykroczenia. Podziały wykroczeń	45
Rozdział 7. Ustawowe znamiona wykroczenia	54
Rozdział 8. Formy stadialne i zasady odpowiedzialności za nie	66
Rozdział 9. Formy zjawiskowe i zasady odpowiedzialności za nie	74
Rozdział 10. Okoliczności wyłączające byt wykroczenia	84
Rozdział 11. Okoliczności wyłączające karalność	102
Rozdział 12. Jedność i wielość czynów	107
Rozdział 13. Środki penalne	117
Rozdział 14. Zasady orzekania i wymiaru środków penalnych	132
Rozdział 15. Przedawnienie i zatarcie ukarania	149
Rozdział 16. Dane statystyczne dotyczące ukarań – tabela	155
Rozdział 17. Ustawa Kodeks wykroczeń	157
Bibliografia	187

Słowo wstępne

Prawo wykroczeń, określane często jako „młodsza siostra” prawa karnego do-
czekało się już kilku opracowań o charakterze podręcznikowym. Mimo wszystko
podjęliśmy wraz z Wydawnictwem trud opracowania nowego podręcznika, ponieważ
wiele kwestii w podręcznikach już istniejących pochopnie zostało pominiętych lub
przedstawionych niewłaściwie. Zbyt łatwo bowiem powieliła się treści wypracowane
przez doktrynę i judykaturę w obszarze odpowiedzialności za przestępstwo do re-
żimu wykroczeniowego. Zdarzają się także wypowiedzi wskazujące na możliwość
stosowania wprost określonych przepisów Kodeksu karnego.

Niniejszy podręcznik przeznaczony jest dla studentów prawa, administracji, reso-
cjalizacji, bezpieczeństwa wewnętrznego, ale też dla praktyków – sędziów, adwoka-
tów, prokuratorów, a przede wszystkim policjantów i funkcjonariuszy Straży Miejskiej.
Zasadniczo, założeniem jest wstępna znajomość przez czytelników regulacji prawa
karnego, dlatego istota poszczególnych instytucji, czy przyjętych rozwiązań w pra-
wie wykroczeń została przedstawiona w miarę dokładnie, chociaż bez pogłębionych
rozważań teoretycznych. Celem podręcznika jest skupienie się na „działaniu” danej
normy i jej powiązaniu z innymi regulacjami. Jednak wyrazić należy przekonanie, że
dla osób nieznających prawa karnego taka metoda nie powinna stanowić przeszkody
w poznaniu i zrozumieniu zasad prawa wykroczeń. Natomiast, w razie chęci dalszego
pogłębienia określonego zagadnienia skorzystać można ze wskazanej i wykorzystanej
literatury. W przeciwieństwie bowiem do innych podręczników, szczegółowo zostały
udokumentowane wykorzystane źródła, co pozwoliło na stworzenie stosunkowo
bogatej bibliografii. Powinna ona umożliwić samodzielną dalszą pracę.

Zakres przedmiotowy podręcznika obejmuje część ogólną materialnego prawa
wykroczeń. Część szczególna, jak i przepisy ustaw dodatkowych przywoływane są
w miarę często, jednak wyłącznie dla ilustracji omawianego problemu, czy zagadnie-
nia. Zaznaczyć też należy, że przedmiotem rozważań nie była zasadniczo problematyka
wykroczeń skarbowych (odrębnie uregulowana i „rządząca się odrębnymi prawami”).

Wykaz skrótów

k.k.	Kodeks karny
k.k.s.	Kodeks karny skarbowy
k.k.w.	Kodeks karny wykonawczy
k.p.a.	Kodeks postępowania administracyjnego
k.p.k.	Kodeks postępowania karnego
k.p.w.	Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia
k.w.	Kodeks wykroczeń
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny